

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

בס"ד, כ' בסיוון תשפ"ב
19 ביוני 2022

לכבוד
הרב יורם גריידי
במייל: mtyavo@gmail.com

השלום והברכה,

במענה לפנייתך מיום י' בסיוון תשפ"ב, הריני מתכבד להשיבך כדלקמן:

1. לבית הדין הרבני ישנה סמכות ייחודית לניהולם הפנימי של הקדשות דתיים. על פי רוב מנהל בית הדין את נכסי ההקדשות באמצעות אפוטרופסים המשמשים כשלוחיו וכידו הארוכה. אולם, מקום שבו משתכנע בית הדין כי אפוטרופסי ההקדש אינם ממלאים את תפקידם כיאות, או שאינם יכולים למלא את תפקידם, מוסמך הוא כמובן למנות בעלי תפקיד כפי שימצא לנכון.
2. כפי שציינת נכונה בפנייתך, מנהל בתי הדין אינו מהווה ערכאת ערעור על שיקול דעתו ועל החלטותיו של בית הדין, ואלו נתונות כמובן לערעור בפני בית הדין הגדול. מבלי להמעט בחשיבות השמירה על כספי צדקה, חזקה על בית הדין כי שקל את ההוצאות הצפויות להקדש בגין מינויו של בעל התפקיד ומצא אותו חיוני ובלתי נמנע. החלטות בית הדין בעניין זה מדברות בעד עצמן.
3. איני מקבל את הנחתך כי נהנה של הקדש הוא בעל מעמד קרוב לבעלים. כמו כן, לעניין מעמדה של הממונה על ההקדשות, הרי שהיא משמשת כגורם עזר לבתי הדין ומעמדה כצד להליכים קבוע בתקנות הדיון, מה שאין כן מעמדו של נהנה בהקדש.
4. כמו כן, הובא לידיעתי מכתבך אל הממונה על ההקדשות מיום 1.5.22 בו כתבת אל הממונה כי אתה מבקש להעביר את ניהולו של הקדש חיי אדם לניהולו של רשם ההקדשות וערערת על כך שמדובר בהקדש דתי לדעתך. מבלי להיכנס לעובי הקורה יובהר כי על פי צו שניתן על ידי בית הדין הרבני הגדול ביום ו' בכסלו התשפ"ב, נקבע:

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 2 -

משכך אנו מורים ומצווים על המשיב ועל כל נאמני, מנהלי ואפוסטרופסי ההקדשות הדתיים הנמצאים בשיפוטו של בית הדין הרבני לענייני יצירה וניהול הקדש (להלן – נאמני הקדשות דתיים רבניים):

- א. אוסרים על נאמני הקדשות דתיים רבניים לרשום את ההקדש שבניהולם בפנקס ההקדשות הציבוריים.
- ב. אוסרים על נאמני ההקדשות הציבוריים הרבניים לשתף פעולה בכל דרך שהיא עם רשם ההקדשות הציבוריים, לבר נמתן תשובה לקונת בצירוף צו ביניים זה.
- ג. בתי הדין הרבניים ישקלו להעביר מתפקדיהם נאמני הקדשות דתיים רבניים שיפעלו בניגוד לצו זה.

על פניו, הדברים שכתבת עומדים בניגוד להוראות צו זה, והן מעלות ספק ביחס למעמדך בהקדשות, גם לו היה לך כזה. אדם אינו יכול להיות שליחו של מי שהוא חותר תחתיו והדברים ברורים.

5. הפיקוח על ההקדשות הדתיים הוא נושא המצוי בהסדרה, והנושאים שהועלו בחלק האחרון של מכתבך בדבר הצורך ביצירת נהלים והנחיות, כמו גם נושאים אחרים רבים שעולים תוך כדי ניהולם של ההקדשות, יובאו בחשבון תוך כדי הסדרת הנושא בכללותו.

בברכה וכל טוב,

הרב אליהן בן זהן

מנהל בתי הדין הרבניים